

ДЕНЬ ВИШИВАНКИ

Всесвітній день вишиванки — міжнародне свято, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння етнічного вишитого українського одягу. Свято не прив'язане до жодного державного чи релігійного. Цього дня кожен охочий може долучитись, одягнувши вишиванку.

Дата проведення — щороку в третій четвер травня (будній день).

У 2023 році день вишиванки святкують 18 травня.

Ідеєю свята є збереження українських цінностей та їхня популяризація серед молоді та населення загалом.

ВИНИКНЕННЯ ДНЯ ВИШИВАНКИ

Це свято, яке зародилося в Чернівцях зі студентської ініціативи на факультеті історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича у 2006 році. Леся Воронюк запропонувала одногрупникам та студентам обрати один день і разом одягнути вишиванки.

Спочатку національний одяг вдягало кілька десятків студентів та кілька викладачів факультету. Коли започатковували святкування Дня вишиванки, то ніхто собі за мету не ставив, щоб воно розрослося до світових масштабів. Тому було приємною несподіванкою, коли у 2014 році свято вийшло за межі нашої країни і стало вже Всесвітнім днем вишиванки.

Чому саме третій четвер травня?

1

Важливо, аби Всесвітній день вишиванки завжди проходив у будень, аби провести акцію не заради параду, а щоб продемонструвати, що вишиванка - органічна складова життя та культури українців.

2

На цей день не припадають передвеликодній піст і сам Великдень, тому можна влаштовувати народні гуляння і не суперечити релігійним принципам багатьох громадян.

3

Цього дня не відзначають інших державних свят, тому саме на вишитій сорочці як на одній з вагомих складових української культури, історії та мистецтва можна сконцентрувати просвітницьку й виховну роботу.

4

Це теплий день, коли можна вийти на вулицю лише у вишиванці без верхнього одягу.

Вишиванка - самовираження українського народу, відображення його цінностей, традицій, культури та історії. До того ж зараз - модний у всьому світі тренд. Вишиванка вважається оберегом від усього лихого, що може статися в людському житті. Вона є символом краси та міцного здоров'я, а також щасливої долі. Так склалось, що в Україні вишиванка символізує родинну пам'ять, вірність та любов у сім'ї.

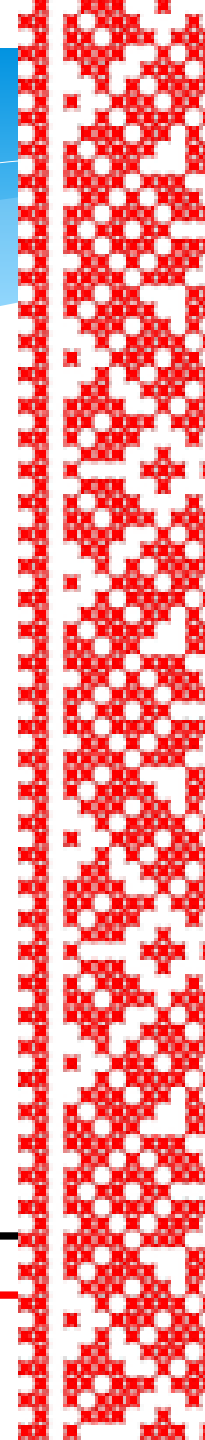
Перша школа вишивки

Першу школу вишивки в Київській Русі було створено ще в XI столітті. Її заснувала Анна, сестра Володимира Мономаха. У ній опановували мистецтво гаптування золотом і сріблом.

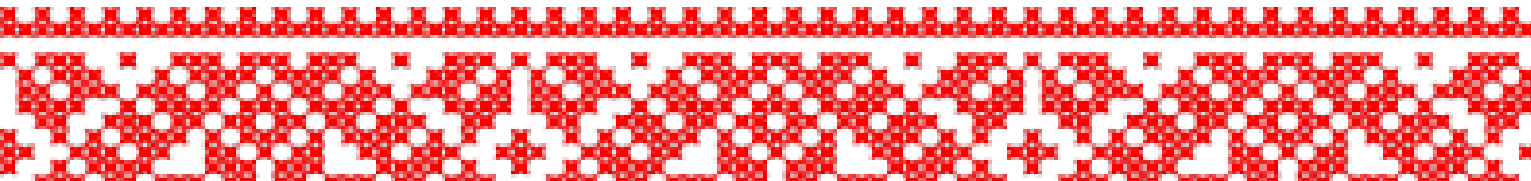
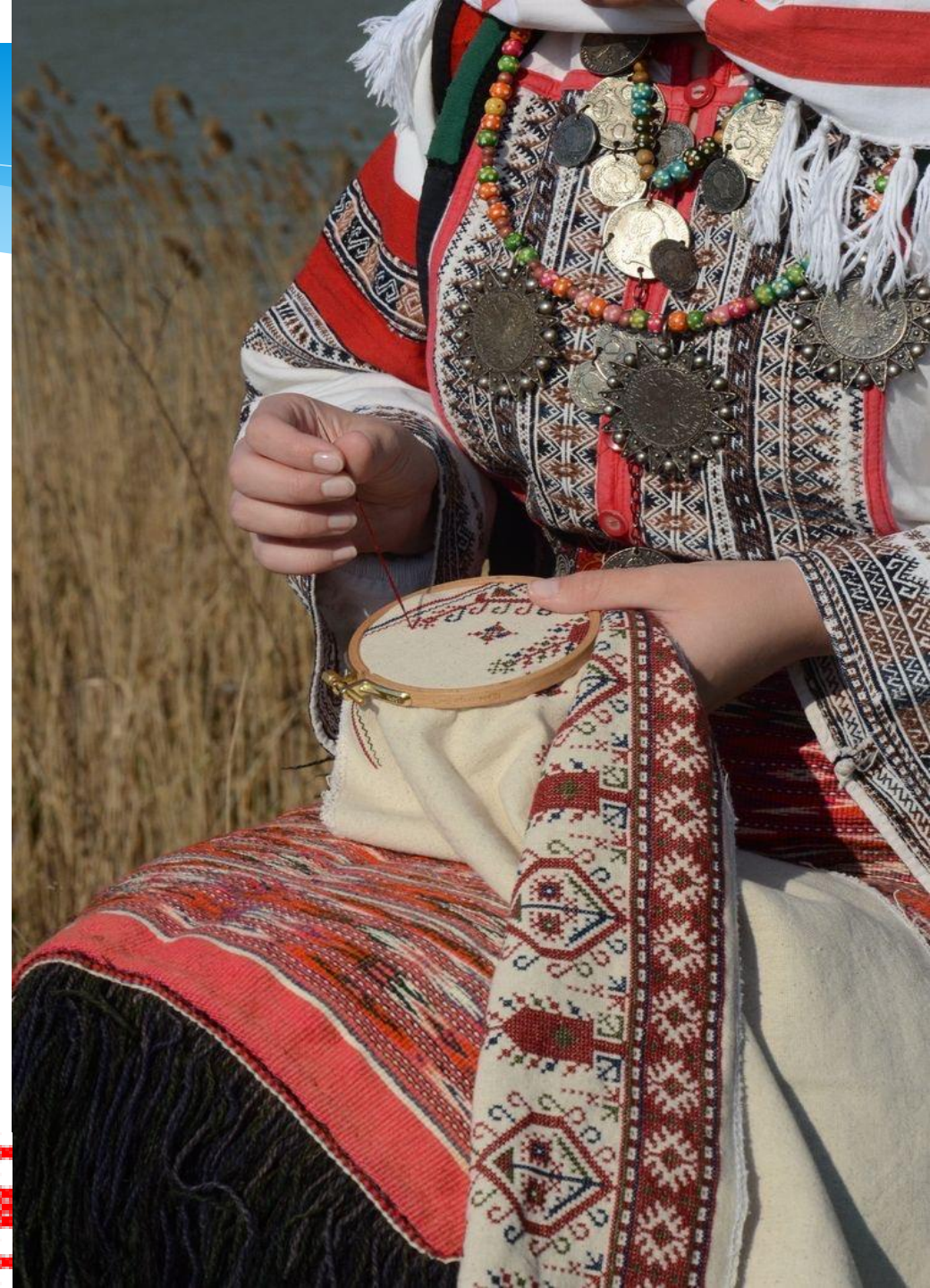
Факти про вишиванки

- 1 Цікаво, що перші вишивки на території України з'явилися ще за скіфів. Геродот стверджував, що вишивкою був прикрашений одяг скіфів, які довгий час проживали на території України. Археологічні розкопки підтверджують, що знайдені на Черкащині фігурки чоловіків, створені ще у VI столітті, в своєму оздобленні мають не тільки структурні особливості українського одягу XVIII-XIX століть, а й елементи давнього орнаменту.

2 Вишивати національний одяг бралися тільки жінки, адже саме вони дарували виробу потужну позитивну енергетику, а вишиванка символізувала добро, вірність та любов. Це ремесло матері передавали своїм донькам, бабусі, онукам.

3 Вишивка хрестиком є найпопулярнішим швом, який використовують не лише у вишиванках, але й у інших вишитих виробках. Найчастіше хрестиком виконували елементи рослинного та геометричного характеру.

- 4 Сто років тому на виготовлення довгої сорочки йшло близько 8 км пряденої вручну нитки, весь процес від вирощування рослини до пошиття речі займав близько року.
- 5 Вишиту з білого полотна вишиванку з традиційним візерунком носили тільки у свята. У будні носили сорочки з полотна сірого кольору.
- 6 На зворотному боці вишиванки не повинно було бути ніяких вузликів – вважали, що це може стати причиною нещастя в житті.
- 7 У звичайної дівчини-селянки у скрині було 35 сорочок, а у заможної могло бути й більше 60.

- 8 Першим, хто поєднав українську вишиванку із буденним одягом став Іван Франко. Саме він стильно скомбінував вишиту сорочку із піджаком. В такому вигляді його можна побачити на 20-гривневій купюрі.

9 Кожен регіон України має свої особливості вишиванок. Про їх розмаїття може свідчити лише перелік типових узорів волинського краю: хміль, лапатий хміль, хмелик, лапатий хмелик, виноград, ягідний хміль, хрести гречкою, хрести, безконечник, хрести повії, купчаті, кукурузка, огірочки на дві половинки, кошички, сокирки, копитка, розбиті хрести, хрести, сливочки, дубове листя, полоничник на дві половинки, полоничник хрещатий тощо!

- 10** Найбільша кількість людей у вишиванках, яка зібралась в одному місці, була зареєстрована у 2011 році у місті Рівне. У День Незалежності на центральний майдан міста прийшло 6570 людей у вишиванках. Цю цифру зафіксовано у Книзі рекордів України.
- 11** Сьогодні найбільш розповсюджені вишиванки білого кольору. А, наприклад, вишиванки чорного кольору у давнину одягали виключно чоловіки. Сині вишиті сорочки було прийнято одягати жінкам, що вже не планували народжувати, або ж маленьким дівчаткам.

Орнаменти "списані" з природи

Орнамент вишивок ділиться на три основні групи:

Абстрактний

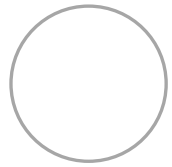
Рослинний

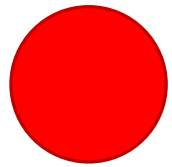
Тваринний

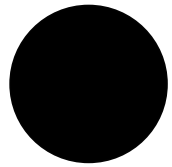
Кольори-символи

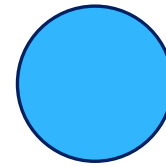
СИМВОЛ СВІТЛА І ЧИСТОТИ.

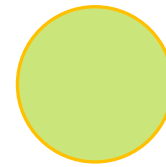
любов, кров, вогонь.

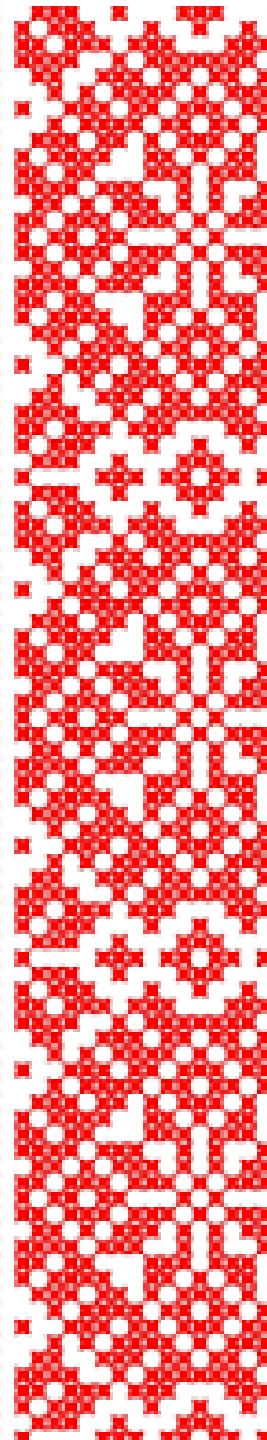
в одних регіонах - колір смерті, в інших асоціювали із землею, а значить щедрим врожаєм і багатством.

колір води.

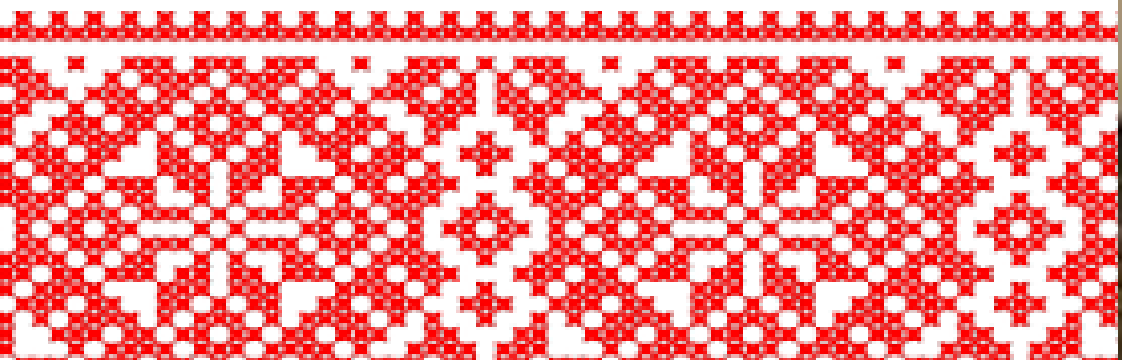
СИМВОЛ СОНЦЯ.

Одна з найоригінальніших вишиванок – борщівська.

Така сорочка розшита чорними нитками. Є легенда, що коли турки і татари знищили практично всіх чоловіків у Борщеві, жінки цього і сусідських поселень протягом декількох поколінь одягали саме такі чорно-білі сорочки в знак скорботи та печалі.

На противагу цьому стилю, є і вишивка «білим по білому». Це художній прийом, в якому рельєфний візерунок вишивки створює гру світла. На виході майстри отримують дуже тонку унікальну роботу.

Українська вишиванка стала модною в усьому світі і надихає закордонних дизайнерів, які створюють нові варіанти інтерпретацій традиційних українських візерунків

Колекція «Resort 2017» від модного дому «Valentino».

Незабаром після Помаранчевої революції 2005 року, відомий французький дизайнер Жан-Поль Готье, побувавши в Україні, вирішив вдатися до створення своєї “української колекції”.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

